

בעזוהשי"ת

קְרָבָה אֶל

נְפִישֵׁי גְאֻרָה

◆ פרשת כי תשא תשפ"ד ◆

מאמר הכנה לקידוש

מבאר איך כל יהודי שותף ממש להקב"ה במעשה בראשית

◆ שביטה ממלאכה - התמקדות במטרה ◆

שיעור בסיפורי מעשיות

מעשה ב' ממלך וקיסר

התבוננות בספר התניא

פרק א' חלק ז'

◆ דרך הטוב להיטיב ◆

גליון ל"ד

להארות והערות:

ר' יהואל יהושע פרישמן: 052-766-2543

לקבלת החוברת בדוא"ל: a7662543@gmail.com

עיצוב ועימוד:

גפנים - 052-7648003

מאמר הכנה לקידוש

מכאן איך כל יהודי שותף ממש
להקב"ה כמעשה בראשית

שביתה ממלאכה - התמקדות במטרה

ישראל נאלם דומיה למראה גודל החורבן שהוא עולל ברשלנותו הנוראה. הבנין הנפלא שבנה והקים אביו מולידו בעמל רב במשך שנים רבות, הפך לתל חרבות בעקבות השטות שבחר לעשות. "וכי מה חלף במחשבתי כשנסעתי עם המשאית הגדולה הזו במרחק קטן כל כך מהבנין, ועתה 'אנה אני בא מצערו של אבא'!"

למראה גודל צערו נענה לעומתו אביו: אכן כדברייך, שנים רבות ועמל רב השקעתי בבניית הבית הגדול והנהדר הזה, ואכן צער רב גרמת לי ברשלנותך הפזיזה. אבל מלשבת ולהצטער הרי לא יצא לנו דבר, הבה נראה כיצד אפשר להתקדם מכאן הלאה.

"וכי מה אוכל לעשות" שואל הבן הנסער.

"מכיר אני אותך היטב" עונה האב האוהב, "יודע אני בכך שברוך כשרון אתה. ובכן, גש נא אל המלאכה, ובנה לי מחדש בית ראוי לשמו, שלפחות יהיה לי היכן להתגורר".

הבן השובר והשבור מסתער על המלאכה בלהט רב, הקלה היא בעיניכם, הנה עומד הוא לתקן את אשר השחית בקלות דעתו. הדרישות של אביו אכן גדולות, החומרים הדרושים יקרים ונדירים, אבל מה לא יעשה כדי לתקן את אשר עיוות. בעשר אצבעותיו נצב הוא על המלאכה, יום ועוד יום, והנה כבר מתחילים לראות צורת בנין, האור כבר נראה בקצה המנהרה.

ואז ללא הודעה מוקדמת, מגיעה הוראה מרעשיה ומוזרה: לעצור תיכף ומיד את כל העבודות! אפילו בורג אחד לא לתקוע יותר!

לבו השבור של הבן שכבר החל להתרפאות, צונח באימה וחרדה: "מה קרה? מה לא טוב בעבודתי המסורה? והרי עד כה לא שמעתי מאבי שום טענה על טיב ואיכות העבודה, ומה זה אירע פתאום שאין עבודתי רצויה וראויה?!"

ואולי ושמא חפץ אבי שמאן דהו אחר יסיים את המלאכה ותיקרא על שמו?
שמא אם יקרא שמי עליה, יזכיר לו הדבר את ההרס הגדול שגרמתי? ואולי
כדאי שאסיים חיש את העבודה בלי שאבי ישים לב שהמשכתי בעבודה? או
אולי עדיף שאגש אליו לבירור העניין?

כך מסתובב לו הבן יקיר שכראשו ולבו בל עמו, והוא לא מוצא מנוח לנפשו
הנסערת. "הכי כל עבודתי אינה שווה מאומה וכל מה שטרחתי עד הנה לא
הועיל כלום לתיקון ההרס שגרמתי?" עד שהוא גומר בלבו שלא נותרה לו כל
ברירה, והוא מוכרח לעלות לבית אביו לברר עמו את הדברים בצורה ברורה.

באימה וביראה הוא פונה לבית הוריו, כשהוא מתלבט אם יואילו בכלל לפתוח
בפניו את הדלת, ואף אם יפתחו, בוודאי שלא יכניסוהו אל מעבר למפתן...

להפתעתו העצומה, הדלת לא רק נפתחת בפניו, אלא שהוא גם מוכנס בזרועות
פתוחות ובחיוך רחב אל הבית פנימה. "ראיתי שההזמנה ששלחתי אליך שבה
בדואר" נענה לעומתו האב הצוהל, "אבל בהשגחה פרטית הגעת הנה מעצמך.
ובכן, מה בפיך בני היקר?"

בלב קרוע ומורתח פונה הבן אל אביו בכמעט זעקה: "מה עוול מצא בי אבי כי
רחק ממני, וכי הורה לי לשבות ממלאכתי החשובה? וכי לא מספיק איכותית
היא עבודתי, עד שהצטוויתי לחדול ממנה כליל?!"

"חלילה וחלילה!" מזדעק כעת האב, "לו הייתה הזמנתי אליך מגיעה ליעדה,
היית מבין אל נכון את פשר ההוראה ולא היית מדבר כדברים הללו!"

"הבן נא בני היקר" שח אב אוהב בנימה מפיסת ומפויסת, "הרי כפי שידוע לך
היטב, כסף לא חסר לי ב"ה, לו רק חפצתי, הרי בקלות רבה הייתי מעמיד צי
ענק של פועלים שיבנו לי בניינים מפוארים לרוב. אלא מאי? עיקר כאבי על
ההרס שגרמת לא היה על עצם הפסד הבניין ששברת, אלא על כך שראיתי
שאתה אינך מעריך כראוי את השהות עמי במחיצתי, עד כדי כך שלא נזהרת
והפסדת את הבית בו היינו מתייחדים ומתעלסים באהבים. כדי לחנך אותך
ולהעמידך על טעותך, הוריתי לך להתעסק בעצמך במלאכת הבניה, כך תבין
את אשר לפניך, ומעתה תשמח בזכות שיש לך לשהות עמי במחיצתי באהבה
ורצון.

לשמע הדברים הנרגשים, געה הבן בבכי רב. לבו עלה על גדותיו לנוכח גילוי
האהבה שקיבל כעת מאביו מולידו. "אשרי ומה טוב חלקי" אמר כשהוא נשנק
מדמעות. "אבל אמור לי אבי היקר, למה אם כן הורית לי לעצור את הבניה?!"

"אוי בני יקירי" עונה האב, "מרוב קושי העבודה אשר עליך, שכחת באיזה יום אנו עומדים! והלא ביום זה חל יום ההולדת של שנינו! ביום הזה אני רוצה שנשב שנינו יחד ונשמח באהבה ובדיצה. והרי הקשר העמוק שיש בינינו, גדול וחזק הוא יותר מכל מציאות שהיא. הקשר הזה חשוב בעיני יותר מכל התיקונים והבניינים שאתה בונה ופועל!"

"הלא זכור תזכור בני יקירי, מה היא תכלית כל העבודה שאתה עובד עליה קשה כל כך? הרי את כל זה אתה עושה כדי שנוכל שנינו להתוועד יחד, והתוועדות זו בינינו, חשובה היא בעיני לאין ערוך יותר מכל הפאר וההדר של הבניין שתבנה!" היום הזה נשב ונשמח יחד בטוב לבב, ולמחר תמשיך בעבודתך הנפלאה!"

הקב"ה ברא עולם ומלואו, תבל ויושבי בה, והכל במטרה שתהיה לו דירה בתחתונים. והנה בחטא העגל נגרם על ידי בני ישראל קלקול רב ועצום, הדירה בתחתונים נהרסה ונחרבה! הקב"ה כעס על כך מאוד, אבל כאשר עם ישראל הביעו חרטה וכאב על מעשיהם, הם קבלו את הדרך לתקן את אשר עיוותו. ה' יתברך נתן לנו את מצוות בניית המשכן, אשר על ידו יהיה שוב מקום להשראת שכינתו יתברך בעולם.

ואכן בני ישראל חוגרים בעוז מתניהם ונרתמים למלאכה הגדולה. החומרים יקרים והעבודה רבה, אבל הכל כדאי והגון כדי לתקן את הפגם הגדול.

עם ישראל עובד ועמל קשות על בניית המשכן, ואז... מגיע יום שבת קודש! והנה יוצאת הוראה: לעצור הכל!

וכאז כן עתה. כל יהודי באשר הוא, על ידי עבודתו בעניינים רוחניים, ואף בגשמיים, הרי הוא בונה בית ומשכן להשראת השכינה בעולם. כל מעשה טוב שהוא עושה, פועל גדולות ונצורות בבירור הטוב מהרע, והעלאת העולם כולו אל הקדושה. כן איתא ב'מאור עיניים' בשם הבעש"ט הקדוש אשר כל ל"ט המלאכות שנעשו במשכן, כעת הם נעשות על ידי כל יהודי העוסק במלאכתו במלאכות אלו, והרי הם הדרך שעל ידה בונים את המשכן לשכינה בתחתונים, ועל ידם ובכוחם הריהו מתקן את חטא עץ הדעת וחטא העגל.

ואז מגיעה שבת קודש... והנה יוצאת הוראה מלמעלה: **עצור! עכשיו אל תבנה, ואפילו אל תשבור! אל תשבור את עצמך בתשובה וידיים!** והנה כעת הזאת יכולה להתגנב מחשבה: וכי אין מעשיי רצויים לפניו יתברך, עד שהוא מורה עלי לעצור הכל? היהודי נכנס לשבת קודש כשראשו בל עמו והוא נסער ומבולבל. עד שהוא נכנס הביתה, והנה התמלא הבית כולו אורה. בלב מתפשטת התחושה הנעימה, שהנה כן, שמחים לקראתו והוא רצוי ואהוב.

ובת קול יוצאת ואומרת:

מה לך תמה בני יקירי? הלא תדע שתכלית בריאת בעולמות כולם היא כדי שיהיה לי מקום בו נתייחד אני ואתה. מקום בו אשרה עליך את שכינת כבודי, ונהנה אני ואתה. אכן החטאים פגמו והרסו את הקשר הזה, ויש לעמול לבנות אותו מחדש. אבל עיקר התיקון שאני מצפה ממך הוא, שתשוב ותבין ותחשיב את התשוקה העצומה שיש לי להיות ולהתייחד עמך באהבה ורצון. לו היית מבין זאת מלכתחילה, פשיטא שלא היית מגיע למצב הזה של חטא, אבל כעת על כל פנים, עליך לבנות מחדש את ההבנה הזו. ובנין זה נעשה כאמור על ידי העבודה הקשה במשך ימות השבוע בל"ט המלאכות שמבררות את הניצוצות ומעלים אותם אל הקדושה.

אבל בהגיע יום השבת, הנה אז מתגלה הקשר העמוק והפנימי שבין ישראל לאביהם שבשמים. הקשר שנעלה ונשגב מעל לכל חטא ועוון. הקשר שאין שום דבר בעולם שיכול לפגום. ביום זה שהוא יום גנוסיא דמלכא, מתגלה השמחה שיש לקב"ה מאתנו עם קרובו.

כעת הזאת נצטוונו לשבות מכל מלאכה ותיקון, לא לחשוב על שום פגם ועוון, ורק לעסוק בקשר העצמי והנשגב שלנו אתו יתברך. היהודי מגיע לביתו ומעיד על הבריאה 'יום השישי ויכולו השמים והארץ!' הקבה ברא את הבריאה כולה, ואמנם אני פגמתי בה, וצריך אני לתקן את אשר פגמתי, ואני אכן עוסק כל השבוע בתיקון. אבל יש דבר שהוא מעל ומעבר לכל זאת, והיא הסיבה שבגינה נבראה כל הבריאה הזו: 'אשר קדשנו ורצה בנו!' הרצון והתשוקה של ה' יתברך בנו עם קרובו, היא נעלית מכל פגם שהוא! ובאמירה זו הריהו נעשה שותף במעשה בראשית.

מעשה ב' ממלך וקיסר

- תפילה או השתדלות -

מעשה ב' ממלך וקיסר

מעשה בקיסר אחד, שלא היה לו בנים. גם מלך אחד לא היה לו בנים. ונסע הקיסר על הארץ לשוטט לבקש אולי ימצא איזה עצה ותרופה להוליד בנים. גם המלך נסע כמו כן, ונודדמונו שניהם לפנדק אחד, ולא היו יודעים זה מזה. והכיר הקיסר בהמלך, שיש לו גמוס (של מלכות), ושאל אותו, והודה לו שהוא מלך. גם המלך הכיר בקיסר גם כן, והודה לו גם כן; והודיעו זה לזה שנוסעים בשביל בנים. ונתקשרו שניהם, באם שיבואו לביתם ויולידו נשותיהם זכר ונקבה באפן שיהיו יכולים להתחתן, אזי יתחתנו בין שניהם. ונסע הקיסר לביתו והוליד בת, והמלך נסע לביתו והוליד בן, והתקשרות הנ"ל נשכח מהם.

ושלח הקיסר את בתו ללמוד, גם המלך שלח את בנו ללמוד ונודדמונו שניהם אצל מלמוד אחד, והיו אוהבים זה את זה מאד, ונתקשרו ביניהם, שישאו זה לזה. ונטל הבן מלך טבעת ונתן על ידה, ונתחתנו יחד. אחר כך שלח הקיסר אחר בתו והביאה לביתו. גם המלך שלח אחר בנו והביאו לביתו.

והיו מזדברים שדוכים לבת הקיסר, ולא רצתה שום שדודק התקשרות הנ"ל, והבן מלך היה מוגעגע מאד אחריה. גם הבת קיסר היתה עצבה תמיד. והיה הקיסר מוליכה לחצרות שלו ופלטין שלו, והראה אותה גדלתה, והיא היתה עצבה. והבן מלך היה מוגעגע מאד אחריה עד שנחלה, וכל מה שישאלו אותו על מה אמה חולה, לא רצה להגיד, ואמרו להמשמש אותו: אולי תוכל אמה לחקור אצלו? ואמר להם, שהוא יודע, כי הוא היה עמו אז במקום שלמד שם, והגיד להם הדבר.

ידי אמירת פרקי תהלים אלו, יוציא את כל הניצוצות שבלעה הקליפה, ויחזירם אל הקדושה. בכך יחזיר את הייחוד א"ל אלהים אשר הפרידה היא על ידי חטאיו.

הרי התבאר לנו מהלך הדברים על פי שמות הקודש. אכן גם בפשטות הדברים גדול כוחם של מזמורי התהלים שנאמרים בכוונה רצויה, להשיב את היהודי גם מהמרחקים הגדולים ביותר, ולחבר בין ההפכים שנפרדו והתרחקו. וכפי שמאריך מוהרנ"ת זיע"א אשר מחד גיסא תהלים נחשבים לתורה, ומאידך גיסא כל עצמם אינם אלא תפילה. כי אכן זוהי מהות התהלים, חיבור בין הפכים. וזה גופא המחבר בין היהודי לבוראו, כפי שכבר התבאר בארוכה אשר שלימות הקשר עם ה' יתברך יתכן להשיג רק על ידי חיבור בין הפכים.

והנה כאמור בשיעור הקודם, עניינה של הטבעת הוא חיבור בין שנים. ונרמז דבר זה בכך שגם טבעת עולה כמנין תפ"ה עם האותיות. כי אכן כן, גם עניינה הוא כענין אמירת תהלים, לחבר ולאחד בין הנפרדים, ולהיות כנגד הקלי' שגם עולה במנין זה, וכל מהותה הוא פירוד וריחוק ח"ו.

בפרק הקודם עסקנו בפגישת המלך והקיסר ב'פונדק', אשר בלשון אידיש הוא 'הארבעריג' שעולה תפ"ה כמנין תהלים, וכמנין א"ל אלהים במילוי, אשר ענין שני דברים אלו הוא חיבור בין שני הפכים, והם 'זה לעומת זה' כנגד קלי' ליל' אשר תשוקתה להפריד ח"ו בין ישראל לאביהם שבשמים, וכל עניינה הוא להכניס את היהודי למצב של 'אשר קרך בדרך', להכניס בו קרירות, שיחיה את חייו ללא טעם וללא חיות דקדושה שנובעת מתוך ההבנה שהקב"ה מצפה ומשתוקק לעבודתך בעולם.

ולחבר היהודי לדעת אמתית זו, הרי זו מלאכה קשה ביותר, ובפרט אחרי שכבר חלילה נפל ברשת הקליפה והתרחק. לשם כך גילו הצדיקים כמה וכמה עצות כיצד לחזור ולהתקרב. אחד התיקונים המפורסמים הוא כידוע התיקון הכללי אשר גילה רבנו ז"ל.

ואמנם יש לדעת כי כל אמירת עשרה פרקי תהלים יש בהם כח ומסוגלים לתשובה (עי' ליקוטי מוהר"ן ע"ג תנינא), אך הוא ז"ל גילה את סודם של עשרה פרקי התהלים אשר כוללים את כל סוגי המזמורים שבתהלים, והם מסוגלים ביותר לתיקון. וכתב שבאמירתם יכווין כי תהלים עולה כמנין הקליפה הנ"ל, ועל

וְהָיוּ אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה מְאֹד, וְנִתְקַשְּׂרוּ בִּינֵיהֶם, שְׂיִשְׂאוּ זֶה לְזֶה. וְנִטַּל הַבֶּן מִלֶּךְ טַבְעַת וְנָתַן עַל יָדָהּ, וְנִתְחַתְּנוּ יַחַד.

הלא ידוע הוא כי בעומק הדברים, כאשר נעשה שידוך בין שנים, אין זאת שנפגשו שני אנשים והתאחדו להיות אחד. אדרבה, מדובר בנשמה אחת שנפרדה, ועתה הגיעה העת לשוב להתאחד, ויהיו לאחדים כדמעיקרא. וכן מובא מהרבי ר' אלימלך מליז'ענסק זיע"א, שכאשר שני אנשים אוהבים זה את זה, אות הוא שבאים הם משורש אחד בקבלת התורה.

כאשר יהודי מתחיל להרגיש קשר פנימי ועמוק לה' יתברך, ומרגיש כי הנה, סוף סוף מצאתי וגיליתי את חלקי נפשי מה שלא הסכנתי אליו מעודי. הנה גם אם לא זכה עדיין להשגות עילאיות ונשגבות, אלא הא גופא שמרגיש חיבור עמוק, וחש כי הנה 'מצאתי את אשר אהבה נפשי'. כעת הזאת הריהו מוציא מצקלונו כביכול טבעת ומקיים על ידי זה את הקשר הפנימי. על ידי אותה טבעת הריהו מכריז: הנה זכיתי לטעות את טעמה הערב של האמת ואת המתיקות של הקשר עם ה' יתברך. מעתה יעבור עלי מה, לי כבר לא שייך להציע משהו אחר ויהי מה!

הרי הדבר דומה לחתן שכבר קידש את כלתו, מעתה אף אם יצעו להם הצעות שנראות טובות ומשובחות יותר, הרי כבר אין על מה לדבר, והלא כבר נישאנו זו לזה! כי אכן כאשר האדם כבר הגיע לשלימות נשמתו, מעתה כל מה שלא שייך לזה, כלל אינו בא בחשבון ולא תופס כל מקום.

זהו כוחה של הטבעת שעולה כמנין תפ"ה כנ"ל, אשר על ידה מקבל היהודי כוחות ועוז לאחזו איתן בחיבור הקדוש עם ה' יתברך, כי הוא יודע שלקב"ה יש נחת רוח מעבודתו, ומעתה גם כל רוחות שבעולם לא יזיזוהו ממקומו אצל ה' יתברך ולא יחלישו את רוחו.

אַחֲרֵי־כֵן שִׁלַּח הַקִּיסָר אַחַר בָּתּוֹ וְהִבְיֵאֵה לְבֵיתוֹ. גַּם הַמֶּלֶךְ שִׁלַּח אַחַר בָּנָו וְהִבְיֵאוּ לְבֵיתוֹ. וְהָיוּ מְדַבְּרִים שְׂדוּכִים לְבֵת הַקִּיסָר, וְלֹא רָצְתָה שׂוֹם שְׂדוּךְ מִחֲמַת הַתְּקַשְׁרוֹת הַנִּ"ל.

כי אחרי שלומד בבית הצדיק ומקבל את הטעם הערב והאמתי של קשר נכון ועמוק עם ה' יתברך, הנה אף אם אמנם בשובו לביתו כבר אינו חש באותה בהירות כפי שחש בהיותו בצל הצדיק, מכל מקום כבר נחקקה בלבו האמת הזו, ומעתה כבר אינו חפץ לחפש שידוך אחר וקשר אחר מבלעדי הקשר עם ה' יתברך.

התכונות בספר התניא

פרק א' חלק ז'

דרך הטוב להיטיב

השי"ת ברא העולם וכל העולמות, הכל בשביל לעשות לו דירה בתחתונים, כדי להיטיב¹, ושלמות הטובה היא כאשר יש לאדם האפשרות לקבל הטובה בזכות מעשיו², לכן הקב"ה עשה שנכיר אותו על ידי מעשינו, נתן לנו ההזדמנות לגלות אותו בכוחות עצמינו.

אדם שנולד בבית עשירים ותפנוקים סופו יכול להיות שיגדל אדם הפקר ללא רסן כחיה רעה, כי אין לו מעצורים אין לו מחייב הוא מתרגל לקבל כל משאלותיו ללא מאמץ, ועם כל זה אינו נהנה בחייו, יש לו הכל ואין לו כלום, כיון שלא עבד על זה אין לו הנאה, אדם נהיה כלי לקבל הטוב ומתחבר לרכושו ונהנה ממנו רק כאשר הוא יגע עליו, וכנאמר בגמרא³ 'רוצה אדם בקב שלו יותר מתשעה קבין של חבירו'.

והיות וכונת הבורא היא להיטיב עם ברואיו בשלמות הטובה, לכך כדי שאנו נהנה מהחלק אלוק ממעל כאשר הוא יהיה מגולה ומאיר אצלנו לכך ברא את הנפש הבהמית דייקא, כי על ידי שאנו מחולקים ממנו יש לנו המקום לעבוד על עצמנו להתקרב אליו וזה התענוג המושלם לקבל שכר על עבודה,

יכולה לעיתים לעבור במח היהודי מחשבה ואפילו רק עמוק עמוק בליבו רגש של כמין טענה לבורא, למה כל כך קשה לי, אך האמת היא שללא רצונות שפלות אלו אין לאדם זכות קיום בעולם, כל מהות הנברא שהוא רק 'חלק' אלוק, ואינו בטל ממש לאלוקות, שאילו כן הרי לא היה כלל קיים, כל קיומו הוא רק על ידי רוב עוביו וחומריותו והיינו התאוות גשמיות, יש ליהודי זכות קיום רק לצורך תפקידו ושליחותו בעולם שנעשית על ידו דייקא כיון שהוא מונח בתוך הגשמיות.

1 כמה ענינים נאמרו בספה"ק על המטרה של בריאת העולם, ואינם באים לומר את הטעם כי הבריאה נבראה ברצונו הפשוט ואין טעם ברצון, ולא היה חסר הבורא כלום וכל הטעמים שנאמרו הם מה ששכלנו משיג כדי לעשות את תפקידנו בעולם,

2 בלשון הזהרה הק': מאן דאכיל לאו דיליה בהית לאסתכל באפיה, תרגום: מי שאוכל לחם חסד הוא בוש להביט בפניו, זה נקרא נהמא דכיסופא לחם בוש.

3 בבא מציעא (ל"ח). 3

וזוהו מחידושי הגדולים של בעל התניא, שגם אם כל ימיו לא יצליח לבטל לגמרי את תאוותיו, לא רק שאין זו סיבה לעצבות חלילה אלא אדרבא זוהי סיבה להיות יותר שמח וטוב לב, לשמוח עם עצם מה שבחר בנו ה' מתוך אומות העולם, וכמבואר שבחר ה' בגוף שלי היינו בתאוות אלו של הנפש הבהמית שלי, שעל ידם נשמתי 'נפרדת' ממנו כדי שאני אגלה אותו, וכאמור לעיל דווקא בכוחות הבהמיים שלי שהם נראים דומים לשל הגוי בזה בחר ה' ליתן בה את הנשמה האלוקית.

מציאות זו שחווה נהיתה בריה בפני עצמה ונפרדה מאדם הראשון, נתנה להם ההזדמנות להתאחד שוב מרצונם, וכן זה מה שמביא שכל בני אדם נישאים כל אחד עם מי שיחפין, הן האיש במי שיחפין, הן האשה מרצונה בוחרת באדם, ואחרי הנישואין למרות שיש נטיות הפכיות, עושה האשה רצון בעלה, וכמו כן נשמת היהודי הוא בעצם אחד עם ה' וקבל היהודי הזכות לגלות מציאות זאת בעצמו, והיא גם חובה שהרי כיון שהוא נבחר לכך אין אחר שיעשה זאת במקומו, ואם תחסר עבודתו הרי חלילה יחסר שלמות הכוונה העליונה לכן מגיע עונש אם לא עושה את תפקידו, היינו

שיהיה מוכרח לבוא להזדכך כדי לבוא לתיקונו, על ידי אש הגהנום מצרפים את הגוף במקום שיסבול מרצונו ובחירתו בעודו כאן בתוך גופו, על ידי שמכבה את אש התאוות לפעמים זה גם 'יסורי גהנום' אכן כן הוא האדם פה בעולם מתקן את עצמו, ואינו צריך לבוא ליסורי מעלה כי הרי היהודי הוא חלק אלוך שחייב להתגלות.

בזמן האבות הקדושים ושבטי י-ה היו נשמת ישראל בבחינה של אחד עם הקב"ה, לא היה גוף מנושם, כך היה עד שירדנו למצרים, לפני שניתנה הנפש הבהמית, עדיין לא שייך לומר שבחר בנו ה' כי בדבר אחד אין מושג בחירה, רק כאשר ירדנו למצרים ונקרא זה לפרוע שטר חוב לאברהם אבינו וכי זה חוב של ה' או חוב שלא אברהם לפרוע ולכפר על שאלתו במה אדע, אלא כדי שאכן תהיה בחירה מרצון בישראל מוכרח להיות לפני כן במצב שעם ישראל כאילו נפרד מעצמותו יתברך ואז תתמלא תכלית הבריאה, וכמו בכל אדם פרטי שנברא עם כוחות בהמיות עד שנראה כאילו הוא נפרד, כך היה בלידת כל האומה הישראלית, דייקא אחר ששקעו בערוות הארץ וטומאת עבודה זרה של מצרים, דייקא במצב זה בחר ה' בנו לגלותו, וכאמור

4 אפילו אותו האיש, איתא בספ"ק שבסוף יבוא גם הוא לתיקון נשמתו.

5 ונתבאר במקום אחר בדרך זו מה שעונש כזה נורא על שאלה קלה זו, דשאלת אברהם אבינו ה' מי ערב לו שאכן ארץ ישראל, והיינו עמה הברית שכרת עמו ה' תעמוד לזרעו אחריו עד סוף כל הדורות, ועל זה ירדו למצרים והיה זה סימן שגם אם יפלו כל כך הרי ברית מלח עולם, בכל מצב בעולם.

6 כדאיתא: שהיו בני' שקועים בקליפת מצרים כעובר במעי עימו.

אף שכבר מראש ידע השי"ת מה יהיה אבל רצונו שזה יבוא בדרך בחירה, השי"ת בא אל אומות העולם לשאול מי רוצה התורה ה', ובכך קבלנו גם אנו הכח שחלקנו עמו יבוא בבחירתנו.

מודה אני לפניך שהחזרת בי נשמתי

וכך מקובל⁷ בשם הרה"ק ר' אהרון סטרעט'שילר (תלמיד בעל התניא, בחיבורו על סדר התפילה) מה שאומרים מודה אני לפניך וכו' בבוקר תיכף כשפוקח היהודי את העיניים, עוד לפני שנטל ידיו, שהוא מודה על עצם מציאותו עוד לפני שעשה איזה דבר מצוה.

וכשמתבוננים עוד בפירוש התיבות, הודאה⁸ היא הרי מדרגה גבוהה ענין של התבטלות, ואת זה יהודי מכריז עוד לפני נטילת ידים⁹ אמנם ישנתי ודומה הנני לכהמה, איני מאלו הצדיקים שלומדים תורה גם בשעת השינה, בכל זאת אני מודה לך שבחרת בי כמו שאני, בחירה בדבר שאין

מעלתו ניכרת וכנ"ל, והחזרת בי שוב את נשמתי מחדשת כי החלטת ברצונך לתת בי אמון עוד יום, שאעמוד בתפקיד לגלותך, עוד לא טבלתי במקוה, לא התפללתי, לא עשיתי כלום, אני כבר מודה על האמת שיש כאן כוונה אלוקית, גם אם היא נעלמת ממני, מקבל הנני עלי ומסכים אני לפרסם אותך בכל אופן שאתה תחפץ.

הקב"ה הוא לברו היה מעולם והוא לברו יהיה לעולם, בריאת העולם [שבעצם אין לה לא עבר – יש מאין, ולא עתיד – שהוא אינו עדיין]. היא בשביל תפקידנו לגלותו בחוה"מ, לחיות עמו בכל מצב שהוא בוחר.

רק מכח שהקב"ה בחר מרצונו לבוראני ובחר בי להיות מעם סגולתו, שהרי באותה מידה יכל להמנע מבחירה זו, ובטובו אלי נבחרתי אני לגלותו, מכח זה גופא גם לי 'הנבחר', 'הנפרד', ניתנה יכולת הבחירה¹⁰ שיהיה תלוי ברצוני האם למלא תפקידי או חלילה לחדול.

7 וכן ראה בהיום יום להריי"ץ זי"ע (י"א שבט) וז"ל התרגום: סדר היום מתחיל במודה אני ואומרים זאת לפני נטילת ידים אפילו בידים טמאות שכן כל הטומאות שבעולם אינן מטמאות את המודה אני של יהודי הוא יכול להיות חסר בזה או בזה אך המודה אני נותר שלם.

8 שנקרא על שם יהודה 'הפעם אודה את ה', 'יהודה אתה יודוך אחיך'.

9 כנפסק במגן אברהם (סימן א' הובא במשנה ברורה ס"ק ח')

10 על ידי החיים רק עם רגע ההוה, שמאמין יהודי שיש תכלית למצב זה שהביאו הבורא כדי לגלותו במציאות זו שכאילו יש הוה, שהרי כל הבריאה היא רק הוה כשמו העולם 'הזה', עיד"ז באים בנקל לשמוח בכל עת כי אינו מוטרד בעבר ועתיד וזהמביא לבחינת הודאה הפעם אודה וי"ל אודה הוא גימטריא הוה.

11 וכמבואר בליקוטי תורה (פרשת אמור) שזהו ענין אשר בחר בנו, היינו שנתן לנו כח הבחירה, עי"ש. ובביאור שם מוסיף כי כח הבחירה בטוב ובחיים נובע מהחלק אלוך ממעל ממש שנטע בנו ה', ע"כ. אלא שכמבואר מחלק זה גרידא אין זה בחירה חפשית, רק מכח הנפש הבהמית שהיא עושה שהנשמה האלוקית תהיה חלק ולא אחת עמו ממש.